

Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Kırallığı ve Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Arasında 9 Ağustos 1954 Tarihinde «Bled» de Akdedilen İttifak, Siyasi İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Andlaşmasının Tasdiki hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 23 . II . 1955 - Sayı : 8938)

No.
6472

Kabul tarihi
16 . II . 1955

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Kırallığı ve Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında 9 Ağustos 1954 tarihinde «Bled» de akdedilen İttifak, Siyasi İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Andlaşması kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 Şubat 1955

İTTİFAK, SİYASİ İŞ BİRLİĞİ VE KARŞILIKLI YARDIM ANDLAŞMASI

Âkîd Taraflar, Birleşmiş Milletler Andlaşmasında ifade edilen prensiplere sadakatlerini ve sulhun vikayesine, emniyetin kuvvetlenmesine ve milletlerarası iş birliğinin inkişafına gayretlerini birleştirmek suretiyle çalışmak arzularını bir kere daha teyidederek;

Birleşmiş Milletler Andlaşmasındaki prensiplere ve hükümlere uygun şekilde toprak bütünlüklerini ve siyasi istiklallerini en müessir şekilde sağlamaya azimli olarak;

Memleketleri arasında, 28 Şubat 1953 te Ankara'da imzalanan ve büyük müessiriyeti sabit olan, Dostluk ve İş Birliği Andlaşmasının vaz'ettiği dostluk ve iş birliği esaslarını genişletmek ve kuvvetlendirmek arzusuyla mütehalli olarak;

Mezkûr Andlaşmanın, her zaman ittifaka doğru ilk adım olarak telâkki edilmiş bulunduğunu göz önünde tutarak;

Böyle bir ittifakın tahakkukunun lüzumuna kaani olarak;

Diğer taraftan, bir ittifakname akdi suretiyle müşterek emniyet sistemini aralarında tesis etmenin yalnız kendi emniyet ve istiklalleri bakımından çok müessir bir unsur teşkil eylemekle kalmayıp âdilâne ve nasafetli bir sulh tesisi dâvasına bağlı bulunan başka memleketlere ve bilhassa bunlardan kendi mıntakalarında bulunanlara iyiliği dokunacağına emin bulunarak;

İşbu Andlaşmayı akde karar vermişler,

ve bu maksatla :

Türkiye Reiscumhuru :

Hariciye Vekili

Ekselâns Prof. Fuad Köprülü'yü,

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Reiscumhuru :

Hariciye Nazırı

Ekselâns Koca Popoviç'i,

Majeste Yunan Kralı :
Hariciye Nazırı :
Ekselâns Stephanos Stephanopulos'u

Mütekabilen tam salâhiyetli murahhasları olarak tâyin etmişler ve müşarünileyhler salâhiyet-namelerini ibraz ettikten ve bunların usulüne uygun olduğu müşahade olunduktan sonra, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

Âkîd Taraflar, dâhil olabilecekleri bileümle, milletlerarası ihtilâfları, Birleşmiş Milletler Andlaşması hükümlerine uygun olarak, barışçı yollardan halletmeyi ve milletlerarası münasebetlerinde Birleşmiş Milletler Andlaşmasının gayeleri ile telif edilemeyecek her hangi bir şekilde tehdit veya kuvvet istimalinden tevakkî etmeyi taahhüdeylerler.

Madde — 2.

Âkîd Taraflar, içlerinden birine veya birkaçına, ülkelerinin her hangi bir yerine müteveceh olarak vukubulacak her silâhlı tecavüzü, bütün Âkîd Taraflara tevcih edilmiş bir tecavüz telâki eylemek ve binnetice, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 51 nci maddesinde tanınan münferit veya müşterek meşru müdafaa hakkını kullanarak, silâhlı kuvvet istimali de dâhil olmak üzere, tesirli bir müdafaa için lüzumlu görecekları bileümle tedbirleri aralarında mutabakat halinde ve derhal olarak tecavüze uğrıyan Taraf veya Taraflara münferiden ve müştereken yardım etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

İşbu Andlaşmanın 7 nci maddesine hâlel gememek şartıyla Âkîd Taraflar, aralarında evvelinden mutabakat hâsıl olmadıkça, mütecevizle sulh veya her hangi bir diğér anlaşma yapmama-yı taahhüdeylerler.

Madde — 3.

İşbu Andlaşmanın gayelerinin daimî ve müesir şekilde tahakkukunu temin maksadiyle Âkîd Taraflar, müdafaa kuvvetlerinin idame ve takviyesi için birbirlerine yardımı taahhüdeylerler.

Madde — 4.

İşbu Andlaşmanın müessir bir şekilde tatbikını temin için aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır :

1. Bir Daimî Konsey ihdas edilmiş olup bu, Âkîd Tarafların Hariciye Nazırlarıyla, vaziyetin icabatına ve tetkik edilecek mevzuların mahiyetine göre iştirakleri icabedecek olan, Âkîd Taraflar Hükümetlerinin diğér erkânından terekübedecektir.

Daimî Konsey muntazaman yılda iki defa içtima edecektir.

Bütün Âkîd Taraflar Hükümetlerince lüzumlu görülen hallerde munzam içtimalar akdedebilecektir.

Daimî Konsey içtima halinde bulunmadığı zamanlarda, vazifelerini, tesbit olunacak bir usul dairesinde, Ankara Andlaşması Daimî Kitabeti vasıtasıyla icra edecektir.

Ankara Andlaşmasının 1 nci maddesinde derpiş edilen Hariciye Vekilleri Konferansının yerine Daimî Konsey kaim olmuştur.

Daimî Konseyin esasa mütaallik kararları ittifakla alınacaktır.

2. Âkîd Tarafların Erkânı Harbiyeleri, Ankara Andlaşmasının 2 nci ve 3 ncü maddelerinin tatbikatı cümlesinden olarak başladıkları müşterek mesailerine, işbu Andlaşmanın hükümlerini nazarı itibara almak suretiyle devam edeceklerdir.

Madde — 5.

İşbu Andlaşmanın 2 nci maddesinde derpiş edilen vaziyet hâsıl olduğu takdirde, Âkîd Taraflar aralarında derhal istişarelere girişecekler ve Daimî Konsey, vaziyete karşı koymak için yukardaki 2 nci madde gereğince alınmış bulunacak tedbirlere ilâvesi gerekecek müşterek tedbirleri tesbit etmek üzere derhal toplanacaktır.

Madde — 6.

Milletlerarası vaziyetin vahîm şekilde bozulması takdirinde ve bilhassa bu bozulmanın Âkîd Tarafların bölgesindeki emniyet üzerine doğrudan doğruya veya dolayısıyla menfi tesir icra edebilmesine meydan verebilecek mıntakalarda vukuu halinde, Âkîd Taraflar vaziyeti tetkik ve hattı hareketlerini tesbit etmek üzere istişarede bulunacaklardır.

Âkîd Taraflar kendilerinden başka bir memlekete yapılacak silâhlı bir tecavüzün yayılmak suretiyle aralarından birinin veya birkaçının emniyet ve bütünlüğünü doğrudan doğruya veya dolayısıyla tehdit edebileceğini müdrük olarak aşağıdaki hususta mutabık kalmışlardır :

Âkîd Taraflardan birinin veya birkaçının, işbu Andlaşmanın imzalandığı tarihte karşılıklı yardım vecibeleriyle bağlı bulunduğu bir memlekete karşı silâhlı bir tecavüz vukuu halinde Âkîd Taraflar kendi bölgelerinde bu suretle tahaddüs eden vaziyete karşı koymak için Birleşmiş Milletlerin gayelerine uygun olarak alınması icabeden tedbirler hakkında istişarede bulunacaklardır.

İşbu maddede derpiş edilen istişarelerin Daimî Konseyin âcilen toplanmasını tazammun edebileceği tabîidir.

Madde — 7.

Âkîd Taraflar, mâruz kalmış bulunacakları silâhlı tecavüzden ve almış olacakları meşru müdafaa tedbirlerinden derhal Birleşmiş Milletler Emniyet Konseyine malûmat verecekler ve mezkûr tedbirleri, Emniyet Konseyi, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 51 nci maddesinde atıf yapılan tedbirleri fiilî şekilde tatbik mevkiine koyunca sona erdireceklerdir.

Kezalik, Âkîd Tarafların hükümetleri, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun, muhasematın başlaması takdirinde devletlere terettübeden vazifelere mütaalik olarak ittihaz ettiği 378 (V) A numaralı ve 17 Kasım 1950 tarihli kararda derpiş edilen beyanatı süratle yapıp mezkûr karara uygun şekilde hareket edeceklerdir.

Madde — 8.

Âkîd Taraflar, aralarından her hangi birinin aleyhine müteveccih her hangi bir birleşmeye iltihak etmemek ve işbu Andlaşmanın hükümleriyle telif edilemeyecek hiçbir taahhüde girişmemek hususundaki kararlarını teyidederler.

Madde — 9.

İşbu Andlaşmanın hükümleri, Âkîd Taraflar için Birleşmiş Milletler Andlaşmasından mütevelit hak ve vecibelere tesir etmez ve her hangi bir suretle tesir eder şekilde tefsir edilemez.

Madde — 10.

İşbu Andlaşma, Türkiye ve Yunanistan'ın 4 Nisan 1949 tarihli Kuzey Atlântik Andlaşmasından mütevelit hak ve vecibelerine tesir etmez ve her hangi bir suretle tesir eder şekilde tefsir edilemez.

Madde — 11.

Âkîd Taraflar arasında 28 Şubat 1953 tarihinde Ankara'da imzalanmış bulunan Dostluk ve İş Birliği Andlaşması, işbu Andlaşmanın hükümleriyle tadil edilmediği nispette mer'i kalmaktadır.

Âkîd Taraflar işbu Andlaşmanın 13 ncü maddesi hükümlerinin Ankara Andlaşmasının meriyet müddeti hakkında da tatbiki hususunda mutabık kalmışlardır.

Madde — 12.

28 Şubat 1953 tarihli Dostluk ve İş Birliği Andlaşmasının 9 ncü maddesi hükümleri, aynı şartlar dâhilinde, bu Andlaşma için de tatbik edilecektir.

Madde — 13.

İşbu Andlaşma 20 senelik bir devre için akdedilmiştir. Âkîd Taraflardan hiçbiri, nihayete erme tarihinden bir sene önce, mefsubiyetini ihbar eylemediği takdirde Andlaşmanın müddeti zımni temdit yoluyla bir sene için uzıyacak ve Taraflardan birince böyle bir ihbarın vukuuna kadar aynı şekilde meriyette kalmaya devam edecektir.

Madde — 14.

İşbu Andlaşma Âkîd Taraflarca kendi anayasa kaidelerine göre, tasdik edilecektir.

Sonuncu tasdiknamenin tevdi tarihinden itibaren meriyete girecektir.

Tasdiknameler Yunanistan Kırallığı Hariciye Nezaretine tevdi edilecektir.

Andlaşma Birleşmiş Milletler nezdinde tescil ettirilecektir.

İşbu Andlaşma yekdiğerinin aynı bulunan üç nüsha halinde Fransızca olarak kaleme alınmış ve Âkîd Tarafların her birine bir nüsha tevdi edilmiştir.

Yukardaki hususları tasdik maksadiyle Âkîd Tarafların tam salâhiyetli murahhasları aşağıya imzalarını vaz'eylemişlerdir.

9 Ağustos 1954 tarihinde Bled'de tanzim edilmiştir.

F. Köprülü
Koca Popovic
Stephanopoulos

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17 . II . 1955 ve 1/187
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	19 . II . 1955 ve 4/48
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 4 192 5 93,144:149,150,152,162,164,169:172

[İnikat : 41 — 191 sıra sayılı matbua 41 nci İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]